

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia Direktyvos [2014/24/ES](#) 63 straipsnio 1 dalies, 56 straipsnio 3 dalies išaiškinimo.

Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos [2014/24/ES](#) 63 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad yra laikoma, jog tiekėjas remiasi kitų ūkio subjektų pajėgumais, jeigu, vykdydamas viešojo pirkimo sutartį, jis ketina naudotis kito juridinio asmens, kurio visas akcijas valdo pats ir kurio vadovas kartu eina ir tiekėjo vadovo pareigas, pajėgumu (įranga).

Pirmiausia, ESTT priminė, kad pagal Direktyvos [2014/24/ES](#) 63 straipsnio 1 dalį tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų finansiniais, ekonominiais, techniniais ir profesiniais pajėgumais, nepriklausomai nuo ryšių su jais teisinio pobūdžio, vadinasi, rėmimasis patronuojamosios bendrovės pajėgumais, įskaitant atvejus, kai patronuojančiajai bendrovei priklauso 100 % jos akcijų, yra rėmimasis kitų subjektų pajėgumais, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą. Tokį aiškinimą patvirtina ir Direktyvos [2014/24/ES](#) 2 straipsnio 1 dalies 10 punkte apibrėžta ekonominės veiklos vykdytojo sąvoka (bet kuris fizinis ar juridinis asmuo arba viešasis subjektas, arba tokių asmenų ir (arba) subjektų grupė, įskaitant bet kokias laikinas įmonių asociacijas, kurie rinkoje siūlosi vykdyti darbus ir (arba) darbą, tiekti produktus ar teikti paslaugas) kartu su 14-oje konstatuojamojoje dalyje pateiktu paaiškinimu, kad ši sąvoka turi būti aiškinama plačiai, *expressis verbis* paminint ir patronuojamąsias bendroves.

Šios bylos kontekste ESTT pabrėžė, kad viešųjų pirkimų teisėje netaikoma ESTT jurisprudencijoje dėl ES konkurencijos teisės suformuluota „ekonominio vieneto“ sąvoka, kai tam tikrais atvejais patronuojamoji ir patronuojančioji bendrovės gali būti laikomos vienu ekonominiu vienetu, ypač kai patronuojančiajai bendrovei priklauso 100 % patronuojamosios akcijų ir preziumuojama lemiamą jos įtaką patronuojamosios bendrovės veiklai.

ESTT atkreipė dėmesį, kad sąvokos „ekonominis vienetas“, kaip ji suprantama pagal ESTT suformuotą jurisprudenciją konkurencijos teisės srityje, pagrindinis tikslas yra užtikrinti, kad valdžios institucijos veiksmingai įgyvendintų ES konkurencijos taisykles, užkirsdamos kelią tam, kad didelės įmonių grupės, naudodamosi priklausymu tai pačiai įmonių grupei, išvengtų sankcijų už konkurencijos teisės pažeidimus. Tačiau toks tikslas nebūdingas ES teisei viešųjų pirkimų srityje. ESTT akcentavo, kad viešiesiems pirkimams taikomų normų veiksmingumas reikalauja, kad perkančioji organizacija turėtų kuo tikslesnę ir išsamesnę informaciją apie kiekvieną ekonominės

veiklos vykdytoją, prašantį leisti dalyvauti viešojo pirkimo procedūroje ar teikiantį pasiūlymą, kad galėtų įsitikinti kiekvieno dalyvio sąžiningumu ir patikimumu. Vadinasi, kai patronuojančioji bendrovė savo pasiūlyme nurodo, kad atitinkamos viešojo pirkimo sutarties vykdymą ketina patikėti vienai iš tiksliai nurodytų savo patronuojamųjų bendrovių, perkančioji organizacija turi turėti galimybę patikrinti, ar patronuojamoji bendrovė atitinka keliamus atrankos kriterijus ir ar dėl jos nėra nustatytų pašalinimo pagrindų. Taigi ESTT iš esmės atribojo konkurencijos teisėje taikomą „ekonominio vieneto“ doktriną nuo viešųjų pirkimų teisės reguliavimo, pabrėždamas, kad, net ir tuo atveju, kai patronuojamoji bendrovė visiškai kontroliuojama patronuojančiosios bendrovės, viešųjų pirkimų teisiniuose santykiuose ji negali būti automatiškai tapatinama su patronuojančiąja bendrove, todėl jos atitiktis kvalifikacijos reikalavimams ir pašalinimo pagrindų nebuvimas vertinami atskirai.

Atsakydamas į pirmąjį prejudicinį klausimą ESTT konstatavo, kad Direktyvos [2014/24/ES](#) 63 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad patronuojančioji bendrovė remiasi kitų subjektų pajėgumu, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, kai, vykdydama viešojo pirkimo sutartį, ketina remtis patronuojamosios bendrovės, kurios visos akcijos priklauso jai, pajėgumu.

Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos [2014/24/ES](#) 56 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad patronuojančioji bendrovė, ketinanti remtis patronuojamosios bendrovės, kurios visos akcijos priklauso jai ir kurios vienas iš vadovų taip pat yra jos vadovas, pajėgumais, turi būti pašalinta iš viešojo pirkimo procedūros vien dėl to, kad kartu su pasiūlymu nepateikė šios patronuojamosios bendrovės Europos bendrojo viešųjų pirkimų dokumento (toliau – EBVPD).

ESTT priminė, kad EBVPD gali būti siekiama vieno ar daugiau iš trijų tikslų, t. y. šis dokumentas yra atnaujinta savideklaracija, kaip *a priori* įrodymas, pakeičiantis viešosios valdžios institucijų ar trečiųjų šalių išduotas pažymas ir patvirtinantis: 1) kad dėl ekonominės veiklos vykdytojo nėra pašalinimo pagrindų; 2) kad jis atitinka taikytinus atrankos kriterijus; 3) prireikus, kad jis atitinka kvalifikacinės atrankos kriterijus.

Vis dėlto ESTT atkreipė dėmesį, kad viešųjų pirkimų teisėje yra taikomas įrodymų pateikimo laisvės principas, todėl negalima reikalauti, kad visais atvejais kandidatas ar dalyvis perkančiajai organizacijai pateiktų tiek savo, tiek ir kiekvieno subjekto, kurio pajėgumu ketina

remtis, EBVPD. Ekonominės veiklos vykdytojai gali remtis visomis tinkamomis priemonėmis įrodyti, kad jie turės viešojo pirkimo sutarties vykdymui reikiamus išteklius, ir tam pateikia šių subjektų įsipareigojimą. ESTT pažymėjo, kad tokį aiškinimą patvirtina ir [Įgyvendinimo reglamente \(ES\) 2016/7](#) įtvirtintas pagrindinis EBVPD tikslas – mažinti administracinės naštos mažinimas. ESTT nurodė, kad ekonominės veiklos vykdytojas gali nuspręsti vietoj EBVPD pateikti viešosios valdžios institucijų ar trečiųjų šalių išduotus sertifikatus, kuriuose, be kita ko, būtų nurodyta, kad ne tik dėl jo paties, bet ir dėl subjektų, kurių pajėgumu jis ketina remtis, nėra nurodytų pašalinimo pagrindų ir (arba) jie atitinka atrankos kriterijus.

Šios bylos kontekste ESTT pažymėjo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turės įvertinti, ar kartu su pasiūlymu pateikti patronuojamosios bendrovės dokumentai (leidimas eksploatuoti sąvartyną, aplinkosaugos leidimas ir veiklos vykdymo licencija) buvo pakankami jos atitikčiai nustatytiems kvalifikacijos reikalavimams įrodyti ir, atsižvelgiant į tai, kad abiejų bendrovių vadovas - tas pats asmuo, ar tiekėjo pateiktas EBVPD buvo pakankamas patvirtinti pašalinimo pagrindų dėl šio asmens nebuvimą. Vis dėlto ESTT pabrėžė, kad tuo atveju, jeigu minėtų dokumentų nepakako patronuojamosios bendrovės atitikties kvalifikacijos reikalavimams ir pašalinimo pagrindų nebuvimui patvirtinti, tiekėjas turėjo kartu su pasiūlymu perkančiajai organizacijai pateikti atskirą patronuojamosios bendrovės EBVPD su informacija apie subjektą, kurio pajėgumu ketinama remtis.

ESTT taip pat pažymėjo, kad pagal Direktyvos [2014/24/ES](#) 56 straipsnio 3 dalį, kai ekonominės veiklos vykdytojų pateikta informacija ar dokumentai yra ar atrodo neišsamūs arba klaidingi, taip pat, kai trūksta konkrečių dokumentų, perkančiosios organizacijos gali, išskyrus atvejus, kai šią direktyvą įgyvendinančioje nacionalinėje teisėje nustatyta kitaip, prašyti atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų per tinkamą laikotarpį pateikti, papildyti, patikslinti informaciją ar dokumentus arba pateikti trūkstamą naujausią informaciją ar dokumentus, jeigu tokie prašymai pateikiami laikantis lygiateisiškumo ir skaidrumo principų. Šios bylos kontekste ESTT akcentavo, kad nacionalinėje teisėje aiškiai nustatyta galimybė ištaisyti formalius pasiūlymo ar paraiškos trūkumus, įskaitant ir EBVPD nepateikimą, jeigu toks ištaisymas nekeičia pasiūlymo turinio ir nepažeidžia principų. Galimybė pateikti EBVPD taikytina ir tais atvejais, kai nepateikiamas subjekto, kurio pajėgumais ketinta remtis, EBVPD. Be to, toks pasiūlymo trūkumų ištaisymas neprieštaruja lygiateisiškumo ir skaidrumo principams, kadangi tiekėjas pateiktame pasiūlyme buvo aiškiai

nurodęs ketinimą remtis konkretais ūkio subjekto pajėgumais, o vėliau pateikiami dokumentai tik patvirtina pasiūlymo pateikimo metu buvusias aplinkybes.

Atsakydamas į antrąjį prejudicinį klausimą ESTT konstatavo, kad Direktyvos [2014/24/ES](#) 56 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad patronuojančioji bendrovė, siekianti remtis patronuojamosios bendrovės, kurios visos akcijos priklauso jai ir kurios vienas iš vadovų taip pat yra jos vadovas, pajėgumais, negali būti pašalinta iš konkurso procedūros vien dėl to, kad prie savo pasiūlymo nepridėjo šios patronuojamosios bendrovės EBVPD, nes toks nepateikimas gali būti ištaisytas, jeigu tam neprieštaruoja jokia nacionalinės teisės nuostata ir jeigu šis ištaisymas įgyvendinamas paisant vienodo požiūrio ir skaidrumo principų.